

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΥΛΟ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ (και όσες/όσους έχουν ένα κάρο πράγματα να πουν ενάντια στο έθνος και το φύλο τους)

Ξεκινήσαμε τον Φεβρουάριο του 2013 με τις καλύτερες των προθέσεων και μια αρκετά μεγάλη άγνοια για το πως θα προχωρήσουμε. Ευτυχώς γνωρίζαμε με τι θέλαμε να ασχοληθούμε. Είχαμε στο νου μας έναν κλιμακούμενο φασισμό (χρυσουγιτισμό, τον λένε στην Ελλάδα) να αγκαλιάζεται από όλο και μεγαλύτερα κομμάτια της κοινωνίας αυτής. Τι ήταν αυτό; Επιθέσεις κατά των gay στα πάρκα, πεσίματα σε μετανάστες στην Αθήνα αλλά και όλη τη χώρα, αύξηση των περιστατικών ενδο-οικογενειακής βίας (που χρεώνονταν «στην κρίση») κι ένας εθνο-ταμπουκάς που από τραγελαφική συμπεριφορά 10 νεοναζι βουλευτών γινόταν κυρίαρχη πολιτική ιδεολογία και κοινωνική συμπεριφορά, τόσο που από σημειολογική αλλά και πολύ υλικής άποψης συνθήσαμε να ακούμε, να διαβάζουμε και να βλέπουμε για... όπλα: τις καραμπίνες των ελλήνων αφεντικών της μανωλάδας, τα όπλα που κουβαλούσαν στη βουλή, τα δημαρχεία και τους δρόμους οι φασίστες, τα αυτόματα όπλα των γυμνασίων τους, τα όπλα των μουσείων των επιχειρηματιών και πάει λέγοντας. Ως παράταιρη συνέπεια της εισόδου των φασιστών στη βουλή θεωρήθηκε, όπου καν έγινε αντιληπτή, η ραγδαία και ύπουλη ταυτόχρονα νομιμοποίηση του προτύπου μιας ορισμένης εθνικά ηγεμονικής αρρενωπότητας. Κι όσο το όλο ελληνικό πολιτικό σκηνικό έπαιρνε ολοταχώς στροφές προς τα δεξιά, άλλο τόσο η ελληνική κοινωνία γέμιζε με (όλων των ειδών τους) μπάτσους, φουσκωτούς, νταήδες, σωματοφύλακες κι ένα κάρο μάτσο μαλάκες. Την ίδια ώρα οι αριστεροί εξομολογούνταν εξισοροπητικά την παντελονάτη βαρβατοσύνη τους (πως «έχουν πηδήξει τη μισή Αθήνα» ή πως «δεν είναι ανώμαλοι»), ενώ οι πασόκοι υπουργοί συνελάμβαναν τις «οροθετικές» κάνοντες απεύθυνση στο πρότυπο-σίκαμα του έλληνα οικογενειάρχη κ.ο.κ. Βρήκαμε εμπειρικά, λοιπόν, λόγους προφανείς να σκεφτούμε πάνω στους τρόπους που επιταχύνθηκε η σύγκλιση μεταξύ ηγεμονικών αρρενωποτήτων και εθνικών με φόντο την κρίση και το πως αυτή η σύγκλιση ολοένα και αναπαράγεται ενόψει του... εθνικού κινδύνου που αποζητούσε έλληνες άνδρες στο ρόλο των ηρώων, λες και ζούσαμε την πρόβα τζενεράλε ενός πολεμικού σκηνικού.

Από την άλλη, έπρεπε να απαντήσουμε τι ήμασταν εμείς, από που ερχόμαστε και τι ακριβώς θέλουμε: ερωτήματα που μας οδήγησαν καταρχήν στο πιο συμπαθητικό σύμπαν, αυτό του αυτόνομου γυναικείου κινήματος του '80. Διαβάζοντας και μιλώντας με γυναίκες της εποχής καταλάβαμε, αρκετά σύντομα, ότι αυτή η πολιτική παράδοση μας εξέφραζε πιο βαθιά: α) μικρές ομάδες, β) χωρίς ιεραρχία, γ) μη θεσμικές, δ) δικτυωμένες με άλλα άτομα και ομάδες, ε) που υιοθετούσαν συγκεκριμένες δομές (διαδηλώσεις, στέκια, βιβλιοπωλεία κτλ), και στ) που δούλευαν με τα εργαλεία των προσωπικών «βιωμάτων» όσο και με πιο μακρόπνοες αναλύσεις. Αρκετά σύντομα, επίσης, καταλάβαμε ότι δεν ζούμε πια σε περίοδο άνθισης, αλλά μάλλον παρατεταμένης παρακμής, κάποιου κινήματος. Οι 5.000 συμμετέχουσες σε διαδηλώσεις των αυτόνομων γυναικείων ομάδων του '80 και η πλούσια γυναικεία δραστηριότητα 35 χρόνια πριν, σήμερα απλώς δεν υπάρχουν, ενώ αν ψάξει κανείς/καμιά σήμερα για σταθερότητα και συνέπεια δομών, δεν θα βρει παρά ίσως το πολύ δυο ομάδες και ένα περιοδικό. Μάλιστα, αυτή η παρατεταμένη παρακμή μας είχε επηρεάσει εξίσου βαθιά. Με κύριο πλήγμα ως αποτέλεσμα, την απώλεια της οποιας αυτοπεποίθησης ότι

μπορούμε αυτόνομα, δίχως καβάζες, να σταθούμε στα πόδια μας, στα λόγια μας, στη δημιουργικότητα μας και έπειτα στους δρόμους. Με λίγα λόγια, αν ένα από τα πιο πετυχημένα γυναικεία συνθήματα ήταν το «το προσωπικό είναι πολιτικό», βλέπαμε και βλέπουμε γύρω μας την πιο καλή επιβεβαίωση της συνολικής μας οπισθοχώρησης στην ιδιωτική σφαίρα με ένα πολιτικό κλίμα που – στην καλύτερη – σήμερα λέει: «το προσωπικό είναι... δια-προσωπικό». Πατί τι άλλο δηλώνει η αντικατάσταση των δημόσιων καταγγελιών και παρεμβάσεων από κουβέντες κλεισμένες στα σπίτια, η έλλειψη ομάδων και η αντιστροφή ανάλογη αύξηση του ιντερνετικο-φεισμπουκικού και όποιου άλλου παρόμοιου λόγου, όταν, παράλληλα, σε κοινωνικό επίπεδο βρισκόμαστε μάλλον πιο κοντά από ποτέ (κατά την περίοδο της μεταπολίτευσης, τουλάχιστον) στον – κατά κράτος – θρίαμβο των πολιτικών τάσεων που μας πλάσαρουν όλων των ειδών τις ηγεμονικές αρρενωπότητες για πατέρες, σωτήρες, μεγάλους αδελφούς;

Υπήρχαν και ελλείψεις που διαπιστώσαμε σε αυτή τη στροφή μας προς την ιστορία των αυτόνομων κινήματων, κάποιες από τις οποίες μπορέσαμε να προσδιορίσουμε με τρόπο συνεκτικό μόνο μετά το ξέπέρασμα των εθνικών συνόρων των εγχώριων κινήματων. Σκεπτόμενες/οι πάνω στις συναρθρώσεις της ελληνικής εθνικής ιδεολογίας και των ελληνικών εκδοχών των αρρενωποτήτων, όπως τις αντιμετωπίσαν τα εγχώρια κινήματα, συνειδητοποιήσαμε πως δεν είχαμε μπόλικο υλικό να μελετήσουμε, οπότε έφτασε σύντομα η ιδέα να στραφούμε στα αποτυπώματα που άφησε πίσω του το κίνημα κάποιας άλλης χώρας, συγκεκριμένα οι αμερικανίδες φεμινίστριες. Είχε πάρει το αυτί κάποιων από εμάς πως στις ΗΠΑ η συνάρθρωση των εθνικών και των έμφυλων ταυτοτήτων είχε συζητηθεί παραπάνω από ό,τι εδώ και πως, μάλιστα, ο αμερικάνικος φεμινισμός είχε φτάσει να ζήσει μέχρι και τις διασπάσεις του από τις τελείως διαφορετικές εκτιμήσεις που προέκυψαν. Συνεχίσαμε να δουλεύουμε, λοιπόν, σαν ομάδα αυτομόρφωσης και πέρασε με τα μούτρα έκτοτε στο πλούσιο, όσο και αποκαλυπτικό, βιβλίο της Άντζελα Ντέιβις *Γυναίκες, Φυλή και Τάξη*. Στην Ντέιβις φανερόνταν σε όλη τους την έκταση οι αγωνιώδεις προσπάθειες του κινήματος του 19^{ου} αιώνα να απελευθερωθούν οι αφροαμερικάνοι/ίδες από την σκλαβιά και, παράλληλα, να αποκτήσουν τόσο αυτοί/ές όσο και οι λευκές γυναίκες δικαιώματα ψήφου. Κι έπειτα για τον 20^ο αιώνα, η Ντέιβις συνεχίζει να περιγράφει γλαφυρά την ανάδειξη των θεμάτων που απασχόλησαν τις αφροαμερικανίδες γυναίκες σε σχέση με τα δικαιώματα αναπαραγωγής, τον βιασμό και τον ρατσισμό. Και βέβαια δίπλα στις διάφορες ηρωίδες, αφροαμερικανίδες και λευκές φεμινίστριες, της ιστορίας της Ντέιβις, φανερόνταν αντίστοιχα και εκτίθονταν και οι εθνο-ρατσιστικές συμβάσεις άλλων γυναικών του κινήματος. Και είτε συμφωνούσαμε με όλα είτε με τα περισσότερα σημεία της ανάλυσης της Ντέιβις, μπορούσαμε πια να αρθρώσουμε με τρόπο συμπαγή την έλλειψη που νιώσαμε από την αντίστοιχη ελληνική βιβλιογραφία.

Δεν είχαμε υπόψη μας κάποιο βιβλίο, κάποια κατάσταση ερευνητριών ή κινηματικών στελεχών τουλάχιστον την περίοδο της μεταπολίτευσης (κρατήστε αυτή τη λέξη για αργότερα), που να θίγει την ιστορία

του ελληνικού γυναικείου κινήματος από την σκοπιά που την έθεσε η Άντζελα Ντέιβις (στο αμερικάνικο συγκείμενο), περιγράφοντας, αν όχι εξαντλώντας, τα σημεία που η εθνική ιδεολογία και η συγκρότηση της έμφυλης ταυτότητας συναντιούνται και συγκρούονται ή και αντλούν η μια από την άλλη. Δύο πράγματα μπορεί να σήμαινε αυτό: ή στραβός ήταν ο γιαλός ή στραβά αρμενίζαμε. Επειδή γνωρίζαμε ότι η Ελλάδα δεν ήταν ποτέ μια «καθαρή εθνικά» χώρα, όπως θα θέλανε οι εθνοπατέρες της και οι εθνοσωτήρες της, αντιλαμβανόμασταν ότι παντού στη χώρα, σε κάποια δεδομένη χρονική περίοδο υπήρξε ρατσισμός και εθνικισμός εκφρασμένος απέναντι στις εκάστοτε μειονότητες, πόσο μάλλον στις γυναίκες που ανήκαν σε αυτές τις μειονότητες (από τις αρβανίτισσες μέχρι τις μικρασιάτισσες, από τις μακεδόνισσες μέχρι τις εβραίες κι από τις κομμουνίστριες μέχρι τις λεσβίες), μια ιδιαίτερη καταπίεση για την οποία όμως είχαμε διαβάσει ελάχιστα έως καθόλου. Οπότε, όντας και οπλισμένες/οι με το κατάλληλο θράσος, καταλάβαμε ότι ήταν στραβός ο γιαλός. Αναρωτηθήκαμε τότε μεταξύ μας, με αντίστοιχο θράσος, γιατί να μην προσπαθήσουμε να κάνουμε, σε έναν περιορισμένο βαθμό και τηρουμένων των αναλογιών μιας Ντέιβις και των δίκως πολλές εμπειρίες και ημιμαθών υποκειμενικότητων μας, μια αντίστοιχη δουλειά με αυτήν της Ντέιβις για τα ελλαδικά γυναικεία κινήματα; Να προσπαθήσουμε, δηλαδή, να φωτίσουμε τις πιο σκοτεινές στιγμές της ιστορίας, αυτές για τις οποίες μέχρι σήμερα στα βιβλία γίνονται μόνο νύξεις και παρεμπιπτόντως σχόλια, δηλαδή τις στιγμές που γυναίκες μειονοτικές, θεωρούμενες ως «προδότρες», «ξένες», «Άλλες», βίωσαν το εθνικό όσο και το ανδρικό βάρος να πέφτει εις βάρος τους εντός ή και εκτός φυσικά των πλαισίων των ελλαδικών γυναικείων κινήματων. Ή, με λίγα λόγια, να εξετάσουμε τις περιπτώσεις της εγκώριας γυναικείας κίνησης που η εθνική ιδεολογία άλλοτε την στρίμωνε και άλλοτε την διευκόλυνε, δημιουργώντας επιμέρους ανταγωνισμούς σε αυτήν. Αλλά κι αυτό το φιλόδοξο πρότζεκτ γρήγορα έφαγε τα μούτρα του στον πρώτο τοίχο που συνάντησε – και συναντά καμιά/κανείς με αντίστοιχες φιλοδοξίες. Ανακαλύψαμε, δίνοντας προτεραιότητα στη λεγόμενη περίοδο του πρώτου γυναικείου κινήματος – όσο αυτό μπορεί να ενσωματώνει τόσο την εικοσαετή περίοδο της “Εφημερίδας των Κυριών” και άλλων πρώιμων φεμινιστικών εντύπων, όσο και την άνοδο της μεσοπολεμικής περιόδου – πως αυτά που ψάχναμε, απλώς δεν υπάρχουν. Ίσως όχι δεν υπάρχουν, γιατί «δεν υπάρχουν», αλλά δεν υπήρχαν γιατί καμιά και κανείς δεν φαίνεται να ασχολήθηκε με πρωτογενείς πηγές για να παράξει μια τέτοια έρευνα. Για όποια/ον έχει παρακολουθήσει ως τα τώρα τον απολογισμό αυτόν, θα έχει ίσως προκύψει αυτόνομα το ερώτημα: «γιατί δεν έχει γίνει ποτέ τέτοια ιστορική έρευνα ή εστίαση;»

Και τώρα πρέπει να μπει ξανά στο κείμενο αυτό η προαναφερθείσα μαγική λέξη: “μεταπολίτευση”. Δεν γίνεται να μην προσέξει κανείς/καμιά πως οι απολογισμοί τουλάχιστον του φεμινισμού του μεσοπολέμου, αλλά και, ωρύτερα, του πρώιμου, έχουν γραφτεί την περίοδο της μεταπολίτευσης, πρακτικά δηλαδή της πρώτης μετά τον εμφύλιο επίσημα προωθούμενης «εθνικής συμφιλίωσης» των ελλήνων, δηλωμένης εναλλακτικά και ως «ιστορικού συμβιβασμού». Αυτά που θα πούμε εδώ έχουν ως αφετηρία τους τον (α΄) τόμο *Ο ελληνικός φασισμός στον*

μεσοπόλεμο: περί της ιστορίας του φασισμού και της σημερινής του χρήσης (εκδ. Antifa Scripta) που συν-έγραψε η ομάδα “Σπουδές στο Γαλινόμαυρο” και, ιδιαίτερα, μια ορισμένη κριτική στην ελληνική αριστερή ιστοριογραφία που έγινε εκεί (σελ. 19-28). Όπως πιθανόν γνωρίζουμε οι περισσότερες/οι, η μεταπολίτευση δεν αποτέλεσε απλά την μετάβαση από το καθεστώς της στρατιωτικής δικτατορίας σε αυτό της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας αλλά σηματοδότησε την, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, εδραίωση της αριστεράς σε ένα καθεστώς νομιμότητας (το κκε, δηλαδή) αλλά και την πρόσβαση στην εξουσία της χώρας (για το πασόκ). Η σημαντική αυτή αλλαγή χαρακτηρίστηκε και εκφράστηκε με διάφορους, περισσότερο ή λιγότερο προφανείς, τρόπους: την ψήφιση των νόμων αναγνώρισης της «εθνικής αντίστασης» και των συνεπαγόμενων προνομίων της, τον επαναπατρισμό των εξορισμένων κομμουνιστών, την ολοένα και αυξανόμενη είσοδο αριστερών καθηγητών στα πανεπιστήμια της χώρας, το νομοθετικό εκσυγχρονισμό της Ελλάδας κ.ο.κ. με μια λιγότερο προφανή εξέλιξη, προς την ίδια κατεύθυνση όμως, στο το πως θα προσαρμοζόταν η γραφή της επίσημης ιστορίας από αριστερά πια χέρια και μυαλά. Ο «εμφύλιος», ο λεγόμενος «εθνικός διχασμός» και ό,τι άλλο έθιξαν μέσα τους αυτές οι μη-ικανοποιητικές λέξεις ήταν ένα από τα θέματα στα οποία θα έπρεπε να υπάρχει ένας λεπτός χειρισμός. Η κυρίαρχη ιδεολογία ήταν πια αριστερή και μετά το 1989 όλο και περισσότερο θα κέρδιζε έδαφος. Ο αριστερός ΕΑΜ-ΕΛΑΣ θα γινόταν πια και με τη βούλα ο κύριος αναγνωρισμένος φορέας της αντι-κατοχικής αντίστασης του παρελθόντος, με τα πατριωτικο-εθνικά στοιχεία της ιδεολογίας και των στελεχών του να αναδεικνύονται με το τσουβάλι. Χούντες και φασισταριά θα μπαίνανε στη ντουλάπα με τα φαντάσματα. Και τζιζ θέματα ιστορίας (π.χ. «αντεθνικό μίσος», «διώξεις Τσάμηδων», «εβραϊκές περιουσίες», «μακεδονικό» κτλ) θα αφήνονταν στην (μη-χρηματοδοτούμενη έρευνα και την) τύχη τους. Με κάτι τέτοιους τρόπους, ισχυρίζεται το Γαλινόμαυρο, μάθαμε να μιλάμε για την ελληνική ιστορία ως μια ιστορία με “τομές” παρά συνέχειες και για μια χώρα στην οποία ο φασισμός ήρθε έξωθεν, με δόλιους αντεθνικούς σκοπούς, παρά εκτράφηκε εντός της επιμελώς κι επισταμένως. Δηλαδή, κάπως έτσι ήρθε στα χέρια μας και στα μυαλά μας μια ορισμένη εθνική αφήγηση περί ελληνικού κράτους, ελληνικής κοινωνίας και ιστορίας η αποκατάσταση της οποίας για την πάρτη μας (εννοούμε αυτές τις σύντομα περιγραφόμενες αυτόνομες ομάδες, λίγο πιο πάνω), δυστυχώς ή ευτυχώς, δεν είναι μόνο ζήτημα ηθικού ή ιστορικού ενδιαφέροντος. Με την “ευκαιρία” της ελληνικής κρίσης – και λίγο πιο πριν – κόπιασαν ιστορικοί και πολιτικοί επιστήμονες στο ελληνικό προσκήνιο που γιόρτασαν το πολυ-διαφημιζόμενο «τέλος της μεταπολίτευσης» σπάζοντας ορισμένα ιστορικά “ταμπού” για αρχή, δουλεύοντας ορισμένες “πολιτικές ιδέες” που απορρέουν από αυτά για συνέχεια. Τι ταμπού; Ελλείψει «αντεθνικών στοιχείων» που να κάνουν την κριτική εξ αριστερών μέσα στην αριστερή ιστοριογραφία, οι δεξιοί Καλύβας και Μαραντζίδης ήταν αυτοί, καταρχήν, που ανέλαβαν να θυμίσουν στο ΚΚΕ τον “κόκκινο τρόπο” και σε όλους εμάς τους υπόλοιπους πως οι ταγματασφαλίτες, πέρα από συνεργάτες των ναζί, ήταν και κοινωνικο-πολιτικά υποκείμενα, εμπρόθετες ελληνικές υποκειμενικότητες του καιρού τους βασικά, που είχαν τη δική τους ατζέντα. Τι πολιτικές ιδέες επιπλέον; Ιδέες σαν κι αυτήν που

υπολογίζουν τη βία της εποχής – της τότε αλλά γιατί όχι και της σήμερα; – ποσοτικοποιημένη και πακεταρισμένη σε στατιστικές, εν είδει ανακοίνωσης αποτελεσμάτων ποδοσφαιρικών αγώνων, παρά σαν ένα παράγωγο ορισμένων κοινωνικών ανταγωνισμών και συγκρούσεων που έχουν τη δικιά τους μακρά ιστορία. Ελπίζουμε να πιάσατε το νόημα. Ίσως η ελλαδική γυναικεία κίνηση να μην βρίσκεται σαν τέτοια πουθενά σε κάποιο κόμβο αυτών των ταμπού – μιας και αποτελεί από μόνη της σε έναν βαθμό ένα είδος ταμπού – αλλά και αυτών των πολιτικών ιδεών που τίθενται στην υπηρεσία της χρήσης τους από όσους κάνουν σήμερα πολιτική εξουσίας. Ίσως και πάλι να έχει. Κι αυτό που εμείς εμπειρικά σήμερα αντιλαμβανόμαστε ως ιδεολογική και πολιτική νομιμοποίηση ενός συγκεκριμένου μοντέλου ηγεμονικής ελληνικής αρρενωπότητας – «ενός τσαμπουκά εθνοσωτήρα για μιλιτέρ χρήση» – να είναι εικόνα από κάποιο μέλλον που δεν καταλαβαίνουμε (ή και που δεν θέλουμε να καταλάβουμε).

Ε, όπως και να έχει, με κάτι τέτοιους ψύλλους στα αυτιά, αρχίσαμε να σκαλίζουμε. Κι αν δεν είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό το ότι στους εγχώριους απολογισμούς της γυναικείας κίνησης του μεσοπολέμου, ελάχιστη έως μηδενική βιβλιογραφία μπορεί να βρεθεί για τον ιδιαίτερο ρατσιστο-σεξισμό που αντιμετώπιζαν μικρασιάτισσες και εβραίες, ίσως κάνει μια αίσθηση η έκδοση ενός πολυτελούς τόμου για το Λύκειο Ελληνίδων (από τον όμιλο της τράπεζας πειραιώς) όπου οι δράσεις εναντίον των «κομμουνιστοσυμμοριτών» περιγράφονται “με το γάντι” και το αντι-μακεδονικό μίσος ως δικαιολογημένη ανησυχία έναντι των διεθνιστικών θέσεων του πρώιμου “προδοτικού” ΚΚΕ. Αλλά αυτά είναι μάλλον λεπτομέρειες. Αυτό που μοιάζει, επίσης, περίεργο είναι ότι ενώ υπάρχει μια πλούσια παράδοση γυναικείας δραστηριότητας στα βουνά, τα χωριά και τις πόλεις της χώρας (π.χ. δημιουργία ομάδων, συνδιασκέψεις γυναικών, πρόσβαση γυναικών σε προνόμια και θέσεις πρωτόγνωρες κτλ, αλλά και πολυετείς φυλακίσεις, εξορίες και εκτελέσεις) τόσο την περίοδο της γερμανικής κατοχής όσο και αργότερα, η συνήθης περιοδολόγηση του εγχώριου γυναικείου κινήματος δεν περιλαμβάνει καν τα ονόματα αυτών των γυναικών, των γυναικών της δεκαετίας του ‘40. Έτσι, φαίνεται να ακολουθείται πιστά και στην ελληνική βιβλιογραφία η ευρωπαϊκή περιοδολόγηση των φεμινισμών, κλείνοντας την ιστορία του ελλαδικού φεμινισμού στα 1935-1936 όπου το νέο μεταξικό καθεστώς δεν διαπραγματεύεται τη συνέχιση ύπαρξης των “εθνικά ύποπτων” γυναικείων οργανώσεων, ενώ η μετέπειτα ιστορία φαίνεται να έχει αφεθεί στην εθνική βολικά ιστοριογραφία του κομμουνιστικού κόμματος και της πολιτικής του γραμμής (“μεταπολιτευτική” και ετούτη).

Από την άλλη, πράγματι, το λεγόμενο «γυναικείο ζήτημα» είναι από τα λιγότερο ερευνημένα θέματα γενικώς, κι αυτό δεν αντανάκλα μόνον τις προθέσεις των πολιτικών υποκειμένων που παράχθηκαν στην μεταπολίτευση και τα κονδύλια που διατέθηκαν μέχρι σήμερα, αλλά και την βαρέως πατριαρχική συνθήκη που επικρατούσε και στους ακαδημαϊκούς. Από ακαδημαϊκά γραπτά μάθαμε, εξάλλου, πολλές και πολλοί από εμάς ότι υπήρχε γυναικείο κίνημα στην Ελλάδα, μια γνώση και μια μήνη που την περίοδο της τελευταίας 25ετίας είχαν φροντίσει η κυρί-

αρχη ελληνική ιδεολογία, η αριστερά και οι φορείς της να την αποκρύψουν ή να την συκοφαντήσουν επιμελώς. Αλλά η ακαδημία δεν έχει μήπως τους δικούς της στόχους, τις δικές της ιεραρχίες και ίντριγκες, τα δικά της κονέ και χρήματα, τα ακόμη υπάρχοντα θέματα της που κάνουν “τζιζ” και τα δικά της μυαλά, με λίγα λόγια; Ε να, με κάτι τέτοιες αιχμές και ερωτήματα προχωράμε, βλέποντας ότι υπάρχει δουλειά να γίνει από την πλευρά μιας αυτόνομης πολιτικής.

fight back *

* Το *fight back* αποτελείται από γυναίκες και άνδρες που σκέφτονται και συζητάνε πάνω στις έκφυλες άμυνες απέναντι στην ελληνοφασιστική επέλαση του 21ου αιώνα. Λειτουργεί σαν υπο-ομάδα εργασίας του *antifa negative* και, για περαιτέρω επικοινωνία μαζί της, μη διστάσετε: fight_back413@yahoo.gr.